

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

☐ กฎหมายใหม่

☒ แก้ไขเพิ่มเติม

☐ ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังต่อไปนี้

๑. เพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการอิสระ” (เพิ่มเติมบทนิยามมาตรา ๔)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบและที่มาของกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการราชทัณฑ์ และเพิ่มหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาเพื่อแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา เพิ่มมาตรา ๘/๑ มาตรา ๘/๒ มาตรา ๘/๓ และมาตรา ๘/๔ และยกเลิกมาตรา ๑๑ (๔) วรรคหนึ่ง วรรคสอง)

๓. เพิ่มเกี่ยวกับองค์ประกอบและที่มา หน้าที่และอำนาจ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง (เพิ่มหมวด ๑/๑ คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง และเพิ่มมาตรา ๑๖/๑ มาตรา ๑๖/๒ มาตรา ๑๖/๓ และมาตรา ๑๖/๔)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาประโยชน์ผู้ต้องขังในกรณีการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษ โดยกำหนดให้คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริง เพื่อยืนยันคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยในกรณีดังกล่าว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๒ (๕) (๖) (๗) วรรคสอง เพิ่มวรรคสาม และยกเลิกมาตรา ๕๓)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับหลักการทางอาญาตามมาตรฐานสากล ประกอบกับก่อให้เกิดปัญหาและสังคมตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับกระบวนการภายในของกรมราชทัณฑ์ อาทิ รูปแบบและโครงสร้างของคณะกรรมการราชทัณฑ์ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง ดังนั้น ควรจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดให้มีกระบวนการที่รัดกุมและมีความโปร่งใส โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการที่มีความอิสระโปร่งใสและมีความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริงเป็นผู้พิจารณาขั้นต้นเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง และให้ศาลที่คดีถึงที่สุดเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยและมีคำสั่งในการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขังในแต่ละคราวไป และกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขขึ้นใหม่ในการพิจารณาการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง โดยเฉพาะคดีทุจริต คดีอาญา คดียาเสพติดที่ร้ายแรง และคดีอื่น ๆ ที่เป็นภัยต่อสังคมอย่างร้ายแรง เพื่อกำหนดมาตรการและเพิ่มระยะเวลาปลอดภัยให้แก่สังคม ทั้งเป็นไปตามหลักการในทางสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

☒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

☐ ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะเป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

โดยที่พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับหลักการทางอาญาตามมาตรฐานสากล ประกอบกับก่อให้เกิดปัญหาและสังคมตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับกระบวนการภายในของกรมราชทัณฑ์ อาทิ รูปแบบและโครงสร้างของคณะกรรมการราชทัณฑ์ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง ดังนั้น ควรจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดให้มีกระบวนการที่รัดกุมและมีความโปร่งใส โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการที่มีความอิสระโปร่งใสและมีความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริงเป็นผู้พิจารณาขึ้นต้นเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง และให้ศาลที่คดีถึงที่สุดเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยและมีคำสั่งในการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขังในแต่ละคราวไป และกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขขึ้นใหม่ในการพิจารณาการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง โดยเฉพาะคดีทุจริต คดีอาญา คดียาเสพติดที่ร้ายแรง และคดีอื่น ๆ ที่เป็นภัยต่อสังคมอย่างร้ายแรง เพื่อกำหนดมาตรการและเพิ่มระยะเวลาปลอดภัยให้แก่สังคม ทั้งเป็นไปตามหลักการในทางสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังต่อไปนี้

๑. เพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการอิสระ” (เพิ่มเติมบทนิยามมาตรา ๔)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบและที่มาของกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการราชทัณฑ์ และเพิ่มหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาเพื่อแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘/๑ มาตรา ๘/๒ มาตรา ๘/๓ และมาตรา ๘/๔ และยกเลิกมาตรา ๑๑ (๔) วรรคหนึ่ง วรรคสอง)

๓. เพิ่มเกี่ยวกับองค์ประกอบและที่มา หน้าที่และอำนาจ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง (เพิ่มหมวด ๑/๑ คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง และเพิ่มมาตรา ๑๖/๑ มาตรา ๑๖/๒ มาตรา ๑๖/๓ และมาตรา ๑๖/๔)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาประโยชน์ผู้ต้องขังในกรณีการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษ โดยกำหนดให้คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริง เพื่อยืนยันคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยในกรณีดังกล่าว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๒ (๕) (๖) (๗) วรรคสอง เพิ่มวรรคสาม และยกเลิกมาตรา ๕๓)

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. กระทรวงยุติธรรม

๒. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๓. กระทรวงมหาดไทย

๔. กระทรวงแรงงาน

๕. กระทรวงศึกษาธิการ

๖. กระทรวงสาธารณสุข

๗. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๘. สำนักงานศาลยุติธรรม

๙. สำนักงานอัยการสูงสุด

๑๐. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑๑. สภานายความ

๑๒. กรมราชทัณฑ์

๑๓. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๔. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๕. ศาลฎีกา

๑๖. ศาลปกครองสูงสุด

๑๗. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑๘. ผู้ตรวจการแผ่นดิน

๑๙. บุคคลผู้มีความรู้ ความสามารถความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านนิติศาสตร์ ด้านศาสนา ศิลปะ หรือวัฒนธรรม ด้านอาชีวศึกษา ด้านทันตวิทยา ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านจิตวิทยา และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการราชทัณฑ์

๒๐. องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน

๒๑. ประชาชนทั่วไป

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการอิสระ” โดยให้หมายความถึง คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง (ร่างมาตรา ๓)

๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดองค์ประกอบและที่มาของคณะกรรมการราชทัณฑ์ขึ้นใหม่ โดยเพิ่มนายกสภานายความเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของ คณะกรรมการราชทัณฑ์ มาจากการสรรหาและแต่งตั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติฉบับนี้ (ร่างมาตรา ๕ ร่างมาตรา ๖ และร่างมาตรา ๗)

๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง โดยมีองค์ประกอบและที่มาจาก ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะ ในศาลฎีกามาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวนหนึ่งคน ตุลาการ ในศาลปกครองสูงสุดซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการศาลปกครองสูงสุดมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี ซึ่งได้รับ คัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวนหนึ่งคน บุคคลซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินและ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่งตั้งจากผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ของประชาชน และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ องค์กรละหนึ่งคน ประธานกรรมการอัยการ ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และผู้มีความรู้ ความสามารถ ความ เชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ ด้านอาชีวศึกษา ด้านทันตวิทยา ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านจิตวิทยา ด้านอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง ซึ่งมาจากการสรรหาและ แต่งตั้งโดยความเห็นชอบจากวุฒิสภา จำนวนสามคน และกำหนดให้มีหน้าที่และอำนาจในการรวบรวม ตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการลวนต้อโทษจำคุก พักการลงโทษนักโทษเด็ดขาด ยื่นคำร้องต่อ ศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับการลวนต้อโทษจำคุก พักการลงโทษนักโทษเด็ดขาด และ ประสานการดำเนินการกับกรมราชทัณฑ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการลวนต้อโทษจำคุก พักการ ลงโทษนักโทษเด็ดขาดเพื่อประกอบการพิจารณา (ร่างมาตรา ๘)

๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง โดยจะพิจารณาได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษา ถึงที่สุดมาแล้วหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น หรือไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งในกรณีต้องโทษ จำคุกในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายใน ความผิดต่อชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้าตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด คดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต ความผิดเกี่ยวกับทุจริตการเลือกตั้งตามกฎหมายเลือกตั้งและพรรค การเมือง ทั้งนี้ ให้รวมถึงกรณีต้องโทษจำคุกในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอด ชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา รวมทั้งกำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงแล้วส่งให้ คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วยื่น คำร้องต่อศาลที่ดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยและมีคำสั่ง (ร่างมาตรา ๙ ร่างมาตรา ๑๐ ร่างมาตรา ๑๑ และ ร่างมาตรา ๑๒)

๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้รักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๓)

๖. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕ รวมระยะเวลา จำนวน ๔๐ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

๑. กระทรวงยุติธรรม
๒. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๓. กระทรวงมหาดไทย
๔. กระทรวงแรงงาน
๕. กระทรวงศึกษาธิการ
๖. กระทรวงสาธารณสุข
๗. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๘. สำนักงานศาลยุติธรรม
๙. สำนักงานอัยการสูงสุด
๑๐. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๑๑. สภานายความ
๑๒. กรมราชทัณฑ์
๑๓. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๔. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๑๕. ศาลฎีกา
๑๖. ศาลปกครองสูงสุด
๑๗. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๑๘. ผู้ตรวจการแผ่นดิน

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

๕.๑.๑ จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

-ไม่มี-

๕.๑.๒ จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

จำนวน ๘ หน่วยงาน ประกอบด้วย

๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒. กระทรวงมหาดไทย
๓. กระทรวงศึกษาธิการ
๔. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๕. สำนักงานศาลยุติธรรม
๖. สำนักงานอัยการสูงสุด
๗. กรมราชทัณฑ์
๘. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้เป็นรายประเด็นดังนี้

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการอิสระ” โดยให้หมายความถึง คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง (ร่างมาตรา ๓)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วยในหลักการ (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) - เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย) - เห็นด้วย เพื่อเป็นการกำหนดคำนิยามให้มีความหมายชัดเจนมากขึ้น(สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) - เห็นด้วย (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)	- กองทัพบกปฏิบัติเห็นว่า เมื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่เสนอตามมาตรา ๓ และบริบทในมาตราอื่น ๆ ในร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่..) พ.ศ.... “คณะกรรมการอิสระ” หมายถึง คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง และ “กรรมการอิสระ” หมายถึง กรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง เป็นตั้งคณะกรรมการขึ้นมาอีกชุดหนึ่งแยกออกจากกรรมการราชทัณฑ์ ตามมาตรา ๘ (พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐) โดยปัจจุบันพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ให้อำนาจคณะกรรมการราชทัณฑ์ในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ตามนัยมาตรา ๑๔ และมาตรา ๕๒ (๓) ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจถูกต้องตรงกัน เมื่อแปลความจากร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. ที่เสนอจะพบว่า คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง คือ คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษในปัจจุบัน ซึ่งเป็นคณะอนุกรรมการฯ ที่คณะกรรมการราชทัณฑ์แต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษ ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่เสนอมา จึงเป็นลักษณะของการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาอีกชุดหนึ่งตามร่างกฎหมายที่เสนอใหม่แยกออกมาจากคณะกรรมการราชทัณฑ์ - เมื่อพิจารณาถึงนัยยะของคณะกรรมการอิสระหรือกรรมการอิสระ หมายถึง ผู้ที่มีความเป็นอิสระจากการควบคุมของหน่วยงาน กล่าวคือ ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของผู้บริหารกรมราชทัณฑ์เป็นกลไกของการกำกับบังคับที่ดีหรือ good

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	governance ไม่ว่าจะเป็นการตั้งคณะกรรมการอิสระ/กรรมการอิสระ แยกออกมาจากคณะกรรมการราชทัณฑ์ หรือให้อำนาจคณะกรรมการราชทัณฑ์แต่งตั้งคณะกรรมการอิสระ/กรรมการอิสระ ก็ได้ แต่มีอิสระในการพิจารณาให้ความเห็น และข้อเสนอแนะ ขึ้นอยู่กับการจัดโครงสร้างองค์กร การให้ความเห็นนิยามเกี่ยวกับคณะกรรมการอิสระ/กรรมการอิสระ ขึ้นอยู่กับการจัดโครงสร้างของคณะกรรมการฯ ถ้าหากมาจากการแต่งตั้งผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกรมราชทัณฑ์และไม่มีส่วนได้เสีย ก็สามารถใช้คำว่าคณะกรรมการอิสระ/กรรมการอิสระได้ (กรมราชทัณฑ์)

๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดองค์ประกอบและที่มาของคณะกรรมการราชทัณฑ์ ขึ้นใหม่โดยเพิ่มนายกสภานายความเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการราชทัณฑ์ มาจากการสรรหาและแต่งตั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ (ร่างมาตรา ๔ ร่างมาตรา ๕ ร่างมาตรา ๖ และร่างมาตรา ๗)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- ในหลักการตามประเด็นการรับฟังความคิดเห็น เรื่ององค์ประกอบและที่มาของคณะกรรมการราชทัณฑ์ซึ่งเพิ่มนายกสภานายความเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการราชทัณฑ์มาจากการสรรหาและแต่งตั้ง (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) - เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย) - เห็นด้วย เนื่องจากเพิ่มตำแหน่งนายกสภานายความเป็นกรรมการ เพื่อจะได้มีความคิดเห็นที่มีความแตกต่างและมีความหลากหลายในแต่ละวิชาชีพมากขึ้น และกำหนดองค์ประกอบและที่มา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการราชทัณฑ์ ให้มีความชัดเจนและมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) - เห็นด้วย (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)	- หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๖) มีขั้นตอนการดำเนินงานค่อนข้างยาว หลายกระบวนการ อาจส่งผลให้ใช้เวลานานกว่าจะสามารถสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้ และเห็นว่าร่างมาตรา ๗ มีเนื้อหาเป็นการยกเลิกอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในการให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง หรือแต่งตั้งผู้อื่นให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรณีที่มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิคนใดพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ เป็นการลดความคล่องตัวในการดำเนินงานของกรมการราชทัณฑ์ ควรมีมาตราที่สงวนอำนาจให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมดำเนินการบางประการได้บ้าง เพราะหากจะอาศัยการดำเนินงานของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งมาจากการแต่งตั้งของบุคคลภายนอกกระทรวงยุติธรรมทั้งหมดตามร่างมาตรา ๖ แล้ว อาจกำกับ

- กองกฎหมายเห็นว่าไม่มีข้อขัดข้องในการเพิ่ม นายกสภาทนายความเข้ามาเป็นคณะกรรมการ ราชทัณฑ์ แต่ขอตั้งข้อสังเกตว่าการเพิ่มนายก สภาทนายความเข้ามาจะส่งผลดี ผลเสีย อย่างไร ต่อคณะกรรมการราชทัณฑ์ (กรมราชทัณฑ์)	ดูและระยะเวลาในการดำเนินงานได้ลำบาก (กรม ราชทัณฑ์)
--	---

๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง โดยมีองค์ประกอบและที่มาจาก ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกามาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวนหนึ่งคน ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการศาลปกครองสูงสุดมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวนหนึ่งคน บุคคลซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่งตั้งจากผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ องค์กรละหนึ่งคน ประธานกรรมการอัยการ ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ ด้านอาชีวศึกษา ด้านทันตวิทยา ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านจิตวิทยา ด้านอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง ซึ่งมาจากการสรรหาและแต่งตั้งโดยความเห็นชอบจากวุฒิสภา จำนวนสามคน และกำหนดให้มีหน้าที่และอำนาจในการรวบรวม ตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการลวนตองโทษจำคุก พักการลงโทษนักโทษเด็ดขาด ยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับการลวนตองโทษจำคุก พักการลงโทษนักโทษเด็ดขาด และประสานการดำเนินการกับกรมราชทัณฑ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการลวนตองโทษจำคุก พักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดเพื่อประกอบการพิจารณา (ร่างมาตรา ๘)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วยในหลักการตามประเด็นการรับฟังความคิดเห็นเรื่องการกำหนดให้มีคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง โดยมีองค์ประกอบเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์มาจากการสรรหาและแต่งตั้งของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกิจดังกล่าวจากหลายภาคส่วนเป็นกรรมการทำให้สามารถพิจารณาการดำเนินการต่างที่เป็นประโยชน์ของผู้ต้องขัง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ ควรกำหนดให้มีเฉพาะกรณีที่เป็น เพื่อให้อสอดคล้องกับมาตรา ๗๗ วรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ ระบบ คณะ กรรมการ ในกฎหมาย และกรณีองค์ประกอบของคณะกรรมการมีจำนวนมาก อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของคณะกรรมการที่อาจ	- กองทัพบกปฏิบัติ ในส่วนของการพักการลงโทษ มีความเห็นว่าการพิจารณาพักการลงโทษของคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษ ซึ่งมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบการพักการลงโทษเพิกถอนการพักการลงโทษ หรือการกำหนดเงื่อนไขการพักการลงโทษ จำเป็นที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และจะต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ได้แก่ พฤติการณ์แห่งคดีที่ได้กระทำ และการกระทำความผิดที่ได้กระทำมาก่อนแล้ว ระยะเวลาการคุมประพฤติ ความน่าเชื่อถือและความเหมาะสมของผู้อุปการะในการควบคุมดูแลนักโทษเด็ดขาดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไข จนกว่าจะพ้นโทษ ผลกระทบด้านความปลอดภัยของสังคม มีพฤติการณ์ในระหว่างถูกคุมขังจนน่าเชื่อได้ว่าได้กลับตนเป็นคนดี ผ่านการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัย ฯลฯ ดังนั้น คณะอนุกรรมการฯ ที่จะให้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ก่อให้เกิดความล่าช้าได้ (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) - เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย) - เห็นด้วย เนื่องจากจะได้มีคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์สูงมีความอิสระโปร่งใส และมีความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริงเป็นผู้พิจารณาขั้นต้นเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุกการพักการลงโทษของผู้ต้องขัง กำหนดองค์ประกอบและที่มา หน้าที่และอำนาจ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง ให้มีความชัดเจนและมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) - เห็นด้วย (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)	ความเห็นชอบการพักการลงโทษ จะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญ โดยมาจากหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับนักโทษเด็ดขาด และมีความใกล้ชิดมากพอที่จะให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์ จึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเกี่ยวกับการแก้ไขฟื้นฟูและการติดตามสอดส่องเข้ามามีส่วนร่วม และให้ความเห็นถึงแนวโน้มที่นักโทษเด็ดขาดจะกลับไปกระทำความผิดซ้ำซึ่งคณะกรรมการฯ ในปัจจุบัน ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีความเชี่ยวชาญในด้านอาชญาวิทยา ด้านทัณฑวิทยา ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านจิตวิทยา ด้านอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง รวมไปถึงผู้แทนหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้ง ศาล พนักงานอัยการ และตำรวจ จึงเป็นคณะกรรมการฯ ที่สามารถให้ความเห็นได้อย่างรอบด้านและรอบคอบกว่าคณะกรรมการอิสระตามร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. นอกจากคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษ ที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการราชทัณฑ์ ยังมีคณะกรรมการอีก ๒ คณะ ทำหน้าที่ในการพิจารณากลับกรงอย่างละเอียดรอบคอบก่อนนำเสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณา ได้แก่ คณะทำงานเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษประจำเรือนจำ และคณะทำงานเพื่อพิจารณากลับกรงในการพักการลงโทษ ซึ่งทำหน้าที่กลับกรงนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะทำงานเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษประจำเรือนจำก่อนนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษ เห็นได้ว่าอำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษได้ถูกเปลี่ยนแปลงไปจากพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ ๒๕๖๐ ที่ให้อำนาจแก่ฝ่ายบริหารใช้อำนาจทางปกครองในการมีดุลพินิจให้ความเห็นชอบการพักการลงโทษหรือการเพิกถอนการพักการลงโทษ แต่กลับกันในร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ฯ ได้นำอำนาจซึ่งเป็นอำนาจของฝ่าย

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	บริหาร กลับคืนไปยังอำนาจตุลาการในการพิจารณา วินิจฉัยการพักการลงโทษ ซึ่งขัดแย้งกับแนวคิด ในเรื่องการบริหารโทษซึ่งเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหาร ได้แก่ กระทรวง กรม ในอันที่จะดำเนินกิจการ ทางปกครองให้เป็นไปตามกฎหมาย และใช้อำนาจ ตุลาการเข้ามาแทรกแซงในการทำงานของฝ่าย บริหาร ซึ่งอำนาจตุลาการสิ้นสุดตั้งแต่มีการพิจารณา พิพากษาคดีและลงโทษผู้กระทำผิดไปตามกฎหมาย การให้ฝ่ายตุลาการเข้ามามีบทบาทในการพิจารณา หรือมีคำสั่งพักการลงโทษ จึงไม่เป็นไปตามหลัก อำนาจอธิปไตย กระบวนการในการดำเนินการเกี่ยวกับการพัก การลงโทษตามร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ฯ มีข้อสังเกตว่าขัดกับหลักอำนาจอธิปไตยหรือไม่ และเป็นการขัดกันในเรื่องแนวคิดการแก้แค้น ทดแทน (Retribution) และการลงโทษ (Punishment) กับแนวคิดการแก้ไขฟื้นฟู (rehabilitation) หรือไม่ ในการนี้ จึงยังไม่เห็นด้วย กับการนำเอาการพิจารณาการพักการลงโทษให้เป็น อำนาจของศาลในการพิจารณาสั่งให้พักการลงโทษ แต่หากเป็นกระบวนการในการตรวจสอบการใช้ ดุลพินิจของฝ่ายบริหารในการมีคำสั่งพักการลงโทษ ก็มีองค์กรตุลาการซึ่งได้แก่ ศาลปกครอง เป็นองค์กร ที่มีอำนาจในการตรวจสอบการดำเนินการทาง ปกครองอยู่แล้ว ในการตรวจสอบความชอบด้วย กฎหมายและการใช้ดุลพินิจของฝ่ายปกครอง อย่างไรก็ตาม หากใช้กระบวนการศาลในการ พิจารณาการพักการลงโทษตั้งแต่ในชั้นพิจารณา พิพากษาคดี เช่น ในประเทศอังกฤษ ศาลมีอำนาจใน การสั่งไม่อนุญาตให้พักการลงโทษ (not eligible for parole) ในคดีบางประเภท หรือมีระยะเวลา ต้องห้ามไม่ยื่นขอพักการลงโทษ แต่การพิจารณาการ พักการลงโทษก็ยังคงเป็นอำนาจของ parole board หรือคณะกรรมการพักการลงโทษ - กองทัพบกปฏิบัติ ในส่วนของการลดวันต้องโทษ มีความเห็นว่า การมีกรรมการที่มาจากหน่วยงาน ภายนอกกระทรวงยุติธรรม ถือเป็นเรื่องดี ที่จะช่วย พัฒนาการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้มีความโปร่งใสมาก

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	ยิ่งขึ้น จึงเห็นควรที่จะเพิ่มกรรมการจากหน่วยงานต่างๆ ตามที่เสนอในร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาตรา ๔ เข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยคดีวันต้องโทษจำคุก (ที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการราชทัณฑ์) โดยมีต้องแต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังเพื่อพิจารณาตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลอีก - กองกฎหมายมีข้อสังเกตคล้ายกับข้อ ๔.๒ เพราะหากนำความในมาตรา ๘ ซึ่งให้เพิ่มหมวด ๑/๑ คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง จะมีผลให้เกิดการสรรหาคณะกรรมการอิสระที่เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ ด้านอาชญาวิทยา ด้านทัณฑวิทยา ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านจิตวิทยา ด้านอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังจะต้องทำตามหลักเกณฑ์และวิธีการคล้ายข้อ ๔.๒ ซึ่งต้องตั้งคณะกรรมการสรรหาก่อน และผ่านกระบวนการของฝ่ายนิติบัญญัติหลายขั้นตอน จะทำให้การดำเนินการตั้งกรรมการอิสระล่าช้า (กรมราชทัณฑ์)

๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาคดีวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง โดยจะพิจารณาทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น หรือไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งในกรณีต้องโทษจำคุกในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายในความผิดต่อชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้าตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด คดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ความผิดเกี่ยวกับทุจริตการเลือกตั้งตามกฎหมายเลือกตั้งและพรรคการเมือง ทั้งนี้ ให้รวมถึงกรณีต้องโทษจำคุกในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา รวมทั้งกำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงแล้วส่งให้คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยและมีคำสั่ง (ร่างมาตรา ๙ ร่างมาตรา ๑๐ ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๒)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วยในหลักการ (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) - เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย) - เห็นด้วย เนื่องจากการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง โดยเฉพาะคดีทุจริต คดีอาญา คดียาเสพติดที่ร้ายแรง และคดีอื่น ๆ ที่เป็นภัยสังคมอย่างร้ายแรง กำหนดให้คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง ตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริง ยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัย และมีคำสั่งให้มีความชัดเจนและมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) - เห็นด้วย (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)	- กองทัณฑปฏิบัติ ในส่วนของการพักการลงโทษตามร่างมาตรา ๙ มีความเห็น แยกเป็น ๓ ประเด็น ได้แก่ ๑) ประเด็นกำหนดระยะเวลาต้องจำมาแล้วในส่วนต้นของมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นการเน้นย้ำถึงแนวคิดในเรื่องการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นเจตนารมณ์ของการพักการลงโทษ เมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับการแก้ไขและกลับตัวเป็นคนดี นักโทษเด็ดขาดจึงจะได้รับประโยชน์ในการพักการลงโทษ ในส่วนของระยะเวลาต้องจำ “ไม่น้อยกว่า ๖ เดือน” หรือ “ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม” กำหนดไว้เนื่องจากนักโทษเด็ดขาดบางรายมีโทษตามคำพิพากษาไม่ถึง ๑ ปี หรือน้อยกว่า หากไม่กำหนดให้ระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำ นักโทษเด็ดขาดจะยังต้องจำมาไม่พอแก้โทษ รวมทั้งจะต้องมีระยะเวลาระยะหนึ่งสำหรับการอบรมพัฒนาพฤติกรรมเสียในเรือนจำ และเป็นการเคารพต่อคำพิพากษาลงโทษของศาลด้วย ในร่างมาตรา ๙ ส่วนต้นเมื่อพิจารณาแล้ว ในคดีความผิดที่ไม่ได้ระบุ นักโทษเด็ดขาดที่จำคุกมาแล้ว ๑ ใน ๓ ของโทษตามหมายจำคุกฉบับหลังสุดสามารถยื่นขอพักการลงโทษได้ หากนักโทษเด็ดขาดถูกพิพากษาให้รับโทษ ๖ เดือน นักโทษเด็ดขาดผู้นั้นสามารถขอพักการลงโทษได้เมื่อจำคุกมาแล้ว ๒ เดือน ซึ่งกระบวนการในการพักการลงโทษจะต้องมีระยะเวลาในการดำเนินการ เช่น การแก้ไขฟื้นฟูพัฒนา พฤติกรรม และยังจำมาไม่พอแก้โทษก็สามารถยื่นขอพักการลงโทษได้ จึงมีความเห็นในขั้นนี้ว่าไม่เหมาะสม เนื่องจากการลดระยะเวลาต้องจำลง จากปัจจุบันที่ต้องจำมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ เดือน หรือน้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของโทษจำคุกตามหมายจำคุกฉบับหลังสุด ๒) ประเด็นการกำหนดตีความผิดที่ต้องจำมาแล้วถึงหนึ่ง มีข้อสังเกตว่าการกำหนดตีความผิดที่ต้องจำมาแล้วถึงหนึ่งของกำหนดโทษตามหมายจำคุกฉบับหลังสุดนี้ เป็นประเด็นในการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลด้วยเหตุอื่นใด ซึ่งขัดกับสิทธิที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	๒๕๖๐ รับรองไว้ตามมาตรา ๒๗ วรรคสามหรือไม่ อีกทั้งคดีความผิดแต่ละฐานความผิด แม้ผู้กระทำความผิดฐานเดียวกันแต่มีพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการกระทำที่แตกต่างกัน การปฏิบัติกับกลุ่มคนที่กระทำผิดคดีเดียวกันเหมือนกัน แต่ไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลนั้นเป็นการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันจริงหรือไม่. ๓) การกำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงแล้วส่งให้คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบ และไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วยื่นคำร้องต่อศาลที่ดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยและคำสั่ง การพิจารณาพักการลงโทษโดยคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษกรมราชทัณฑ์ในฐานะของฝ่ายเลขา คณะอนุกรรมการ ฯ มีหน้าที่ที่จะต้องรวบรวมข้อเท็จจริงที่ได้จากการแสวงหาข้อเท็จจริงทั้งปวงที่เกี่ยวกับนักโทษเด็ดขาด รวมถึงเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิด การต้องโทษ การแก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัย และเสนอต่อคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาว่านักโทษเด็ดขาดผู้นั้นสมควรได้รับการพักการลงโทษหรือไม่ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติที่จะแก้ไขเพิ่มเติม มีลักษณะการกำหนดหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ไว้เช่นเดียวกับที่กรมราชทัณฑ์ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน กองทัณฑปฏิบัติ ในส่วนของการลงวันต้องโทษตามร่างมาตรา ๙ มีความเห็นว่าตามมาตรา ๕๒ (๕) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖. กล่าวถึงการลดวันต้องโทษจำคุกนักโทษเด็ดขาด ดังนี้ “การลดวันต้องโทษจำคุกให้เดือนละไม่เกินห้าวัน แต่การลดวันต้องโทษจำคุกจะพึงกระทำได้ต่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้นแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า” บทบัญญัตินี้ เป็นคุณสมบัติและเกณฑ์การพิจารณาสำคัญ จึงต้องคงไว้เพื่อกำหนดคุณสมบัตินักโทษเด็ดขาดที่จะเข้า

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	หลักเกณฑ์การสะสมวันลดวันต้องโทษในแต่ละเดือน ตามกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ หมวด ๔ และมาตรา ๕๒ (๕) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติ “ให้คณะกรรมการราชทัณฑ์ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุก” แต่ข้อความตามร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่.. พ.ศ. มิได้กล่าวถึง คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุก ซึ่งเป็นคณะอนุกรรมการฯ ที่มีหน้าที่พิจารณาบริหารโทษผู้ต้องขังให้เป็นไปตามนโยบาย และทิศทางที่คณะกรรมการราชทัณฑ์ได้กำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจด้านราชทัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งช่วยให้การควบคุมและการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังในเรือนจำเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กองกฎหมายมีความเห็นว่า ร่างมาตรา ๙ ในส่วนการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขังที่ต่อโทษคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายในความผิดต่อชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา ควรนำร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. มาพิจารณาร่วมด้วย เพราะร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันฯ มีมาตรการทางการแพทย์ที่ศาลสามารถสั่งให้นำมาใช้กับนักโทษเด็ดขาดที่ต่อโทษคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายในความผิดต่อชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญาบางมาตรา และให้กรมราชทัณฑ์นำผลของการใช้มาตรการทางการแพทย์มาใช้ในการพิจารณาลดวันต้องโทษ พักการลงโทษ หรือให้ประโยชน์อื่นใดที่ทำให้ผู้กระทำความผิดได้รับการปล่อยตัวก่อนกำหนดโทษตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ด้วย จะเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันฯ มีบทบัญญัติที่เกี่ยวพันกับ

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	พระราชบัญญัติราชทัณฑ์อย่างมาก หากจะแก้ไขพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ก็ควรจะต้องคำนึงถึงร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันฯ ด้วย ร่างมาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ กองกฎหมายเห็นว่าส่งผลกระทบต่อแก้ไขกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาด ซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาด ซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ เพราะร่างมาตรา ๑๐ แห่งร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. บัญญัติให้การลดวันต้องโทษจำคุกและการพักการลงโทษ กรมราชทัณฑ์มีหน้าที่เพียงรวบรวมข้อเท็จจริงแล้วส่งให้คณะกรรมการอิสระพิจารณาตรวจสอบเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลพิจารณาวินิจฉัยเท่านั้น จึงจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงกฎกระทรวงทั้งฉบับ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติตามร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. อีกทั้ง คณะกรรมการอิสระควรกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขในการพิจารณาว่าจะให้นักโทษเด็ดขาดประเภทใด คดีใด ได้รับการลดวันต้องโทษหรือพักการลงโทษอย่างไร ซึ่งเป็นการกำหนดเชิงรายละเอียดในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความโปร่งใส และชัดเจน กองทัณฑปฏิบัติ มีความเห็นตามร่างมาตรา ๑๐ คือการลดวันต้องโทษจำคุคนักโทษเด็ดขาดเป็นการนำวันลดวันต้องโทษจำคุกที่นักโทษเด็ดขาดได้รับในแต่ละเดือนมาสะสมรวม เมื่อเหลือโทษจำคุกต่อไปเท่ากับจำนวนวันสะสมวันลดวันต้องโทษจำคุกจึงนำเข้าที่ประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุกประจำเรือนจำ พิจารณาถึงระยะเวลาการคุมประพฤติ ความน่าเชื่อถือและความเหมาะสมของผู้ประกอบการในการควบคุมดูแลนักโทษเด็ดขาดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขจนกว่าจะพ้น

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	โทษ ผลกระทบด้านความปลอดภัยของสังคม มีเหตุการณ์ในระหว่างถูกคุมขังจนน่าจะเชื่อได้ว่าได้กลับตนเป็นคนดี ตามกฎกระทรวง กำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาด ซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษ และได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ หมวด ๔ ข้อ ๒๘ ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจำนวนวันที่นักโทษเด็ดขาดได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก ออกจากเรือนจำเพื่อไปคุมประพฤติต่อเหลืออยู่ไม่มาก โดยเฉลี่ยประมาณ ๒ - ๓ เดือน หากมีการประชุมเพื่อพิจารณาในระดับเรือนจำ และระดับคณะอนุกรรมการหรือคณะกรรมการอิสระแล้ว ต้องยื่นเสนอต่อศาลเพื่อพิจารณาอีกครั้ง นักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติดี สามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติได้แล้ว อาจต้องเสียประโยชน์ที่จะได้ออกไปสู่สังคม เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวก่อนพ้นโทษตามที่หมายศาลกำหนด กองทัณฑ์ปฏิบัติเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๑๒ “ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐” ซึ่งมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยพักการลงโทษ ห้ามมิให้เดินทางออกนอกราชอาณาจักร ก่อนครบกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการพักการลงโทษที่กำหนดไว้ การยกเลิกความในข้อนี้ หมายความว่า เป็นการอนุญาตให้นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยพักการลงโทษเดินทางออกนอกราชอาณาจักรได้ และอาจเป็นการเปิดช่องให้นักโทษที่ยังไม่พ้นโทษตามหมายศาลหลบหนีจากการติดตามสอดส่องของพนักงานคุมประพฤติ ซึ่งการถูกติดตามสอดส่องเพื่อคุมความประพฤติเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพักการลงโทษ และหากยกเลิกความตามมาตรา ๕๓ การปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดเพื่อคุมความประพฤติจะเป็นการปล่อยแบบ “ไม่มีเงื่อนไข “ หรือเรียกได้ว่าเป็นการปล่อยตัวโทษ ขัดกับหลักการและเจตนารมณ์ของหลักการพักการลงโทษ ซึ่งการพักการลงโทษเป็นการปล่อยตัวก่อนครบกำหนดโทษตามหมายศาล

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	เพื่อไปใช้ชีวิตอยู่ในสังคมภายนอก เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด (Community-based corrections) ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและทัศนคติผู้ต้องขัง ให้มีความพร้อมที่จะประพฤติดนเป็นพลเมืองดีสามารถประกอบอาชีพสุจริต และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดีภายหลังพ้นโทษ ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดและต้องถูกติดตามสอดส่องโดยพนักงานคุมประพฤติเพื่อให้แน่ใจว่านักโทษเด็ดขาดจะไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำ และสามารถอยู่ในสังคมได้ในฐานะพลเมืองที่ปฏิบัติตามกฎหมาย การยกเลิกความตามมาตรา ๕๓ จึงเป็นเรื่องที่ไม่สมควรกระทำอย่างยิ่ง นี้ นอกจากจะเป็นลักษณะการปล่อยตัวไปอย่างไม่มีเงื่อนไขแล้วยังทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยกับสังคม อีกทั้งเป็นการพักการลงโทษแล้วจะไม่สามารถเพิกถอนการพักการลงโทษได้เลยแม้้นักโทษเด็ดขาดผู้นั้นยังไม่พ้นโทษตามหมายศาล ขัดกับหลักสากลในเรื่องการพักการลงโทษและเป็นภัยร้ายแรงต่อสังคม จึงขอยืนยันว่าการยกเลิกความตามมาตรา ๕๓ จึงเป็นเรื่องที่ไม่สมควรกระทำอย่างยิ่ง อีกทั้งการยกเลิกมาตรา ๕๓ ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ นักโทษเด็ดขาดสามารถออกนอกประเทศได้ จึงขัดกับเงื่อนไขในกฎกระทรวง กำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาด ซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในหมวด ๙ ข้อ ๗๒ และ ๗๓ เพื่อเป็นการควบคุมความประพฤตินักโทษเด็ดขาดจนกว่าจะครบกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น กองกฎหมายขอตั้งข้อสังเกตต่อการเสนอยกเลิกมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ร่างมาตรา ๑๒) เพราะเห็นว่าการมีบทบัญญัติมาตรา ๕๓ ก่อให้เกิดผลดีต่อสังคมมากกว่าการยกเลิก เนื่องจากการกำหนดเงื่อนไขให้นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวก่อนครบกำหนดโทษตามหมายศาลต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวัน

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	ต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และห้ามมิให้เดินทางออกนอกราชอาณาจักรก่อนครบกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น และหากนักโทษเด็ดขาดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข เจ้าพนักงานเรือนจำหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งเจ้าพนักงานเรือนจำร้องขอมิอำนาจจับนักโทษเด็ดขาดได้โดยมิต้องมีหมายจับ และนำกลับเข้าจำคุกโดยไม่ต้องมีหมายจำคุกอีกตามมาตรา ๕๓วรรคสอง เห็นว่าการยกเลิกมาตรานี้ หากเกิดกรณีที่นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวก่อนครบกำหนดโทษหลบหนี ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ เจ้าพนักงานเรือนจำจะไม่มีอำนาจในการติดตามจับกุมกลับเข้ามารับโทษในเรือนจำ (กรมราชทัณฑ์)

๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๓)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วยในหลักการ(กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) - เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย) - เห็นด้วย การกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้มีความเหมาะสมแล้ว (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) - เห็นด้วย (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) - เห็นด้วย (กรมราชทัณฑ์)	

๖. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

๖.๑ สำนักงานศาลยุติธรรม พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยมีข้อสังเกตในรายละเอียดบางประการ ดังนี้

๑. องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา และคณะกรรมการอิสระ

๑.๑ องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาที่จะแต่งตั้งตามร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ฉบับนี้ มาตรา ๘/๑ (๓) ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวนสองคน และคณะกรรมการสรรหามีอำนาจหน้าที่ในการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการราชทัณฑ์

๑.๒ องค์ประกอบของคณะกรรมการอิสระที่จะแต่งตั้งตามร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ฉบับนี้ มาตรา ๑๖/๑ (๑) ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกามาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจำนวนหนึ่งคน และคณะกรรมการอิสระมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก พักการลงโทษนักโทษเด็ดขาด

การบัญญัติให้ผู้พิพากษาเข้าไปดำรงตำแหน่งกรรมการทั้งสองคณะดังกล่าว น่าจะยังไม่เหมาะสม กล่าวคือ ศาลเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการมีอำนาจอิสระในการพิจารณาและพิพากษาคดี ส่วนการลดวันต้องโทษจำคุกและการพักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดเป็นเรื่องของการบังคับโทษให้เป็นไปตามคำพิพากษา หน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบโดยตรง คือ กรมราชทัณฑ์ซึ่งสังกัดอยู่ในกระทรวงยุติธรรม นอกจากนี้ผู้พิพากษาจะเป็นกรรมการหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดจะต้องไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้น การให้ผู้พิพากษาไปเป็นหนึ่งในกรรมการสรรหา และกรรมการอิสระภายใต้พระราชบัญญัตินี้ อาจจะมีปัญหากระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจตุลาการได้หรืออาจถูกผู้ต้องขังฟ้องร้องเป็นคดีได้

๒. การกำหนดให้ศาลเป็นผู้วินิจฉัยและมีคำสั่งในการลดวันต้องโทษจำคุกและพักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดอาจจะไม่มีความจำเป็น เนื่องจากในการพิจารณาและพิพากษาคดีศาลจะกำหนดโทษแก่จำเลยแต่ละรายตามสภาพความผิดและพฤติการณ์ความร้ายแรงแห่งคดี เมื่อคดีดังกล่าวถึงที่สุด การที่นักโทษเด็ดขาดแต่ละรายปฏิบัติได้ตามหลักเกณฑ์และจะได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก หรือพักการลงโทษมากน้อยเพียงใดเป็นเรื่องการบังคับโทษให้เป็นไปตามคำพิพากษาและถือเป็นสิทธิประโยชน์อย่างหนึ่งที่นักโทษเด็ดขาดจะพึงได้รับหลังจากศาลมีคำพิพากษาแล้ว ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะของกรมราชทัณฑ์ กรณีจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้ศาลซึ่งได้วินิจฉัยคดีตามสภาพความผิดและพฤติการณ์ความร้ายแรงแห่งคดีไปแล้วต้องกลับมาวินิจฉัยและมีคำสั่งอีกครั้งหนึ่ง ประกอบกับตามร่างพระราชบัญญัตินี้ได้แก้ไขเพิ่มเติมให้มีคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง ซึ่งมีอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะในการพิจารณาการลดวันต้องโทษหรือการพักการลงโทษ มีวิธีการและหลักเกณฑ์ในการสรรหาที่ชัดเจน เมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการอิสระที่จัดตั้งขึ้นใหม่ย่อมเป็นหลักประกันได้ว่าการดำเนินงานจะมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เนื่องจากมีกรรมการที่มาจากหลากหลายวิชาชีพสามารถใช้ดุลพินิจพิจารณาได้อย่างละเอียดรอบคอบประกอบกับได้แก้ไขระยะเวลาต้องโทษจำคุกที่จะได้รับการพิจารณาลดวันต้องโทษหรือพักโทษสำหรับความผิดทั่วไปให้ต้องถูกจำคุกมาแล้วหนึ่งในสาม และความผิดที่บัญญัติไว้เฉพาะต้องถูกจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับโทษ

ตามคำพิพากษาของศาล ทั้งระยะเวลาที่ถูกควบคุมตัวมีระยะเวลานานเพียงพอที่จะแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมเสียของผู้ต้องขัง ถือได้ว่าเป็นหลักประกันที่เพียงพอที่จะทำให้สังคมเกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการอิสระได้

๖.๒ สำนักงานอัยการสูงสุด

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้ว มีข้อเท็จจริงสังเกตดังนี้

๑. มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงพอที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน ซึ่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหลักการและโครงสร้างทางกฎหมายที่ยังคงมีความจำเป็นและมีได้เป็นอุปสรรคหรือสร้างภาระแก่ประชาชน กรณีอาจไม่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สำหรับปัญหาและข้อสงสัยของสังคมเกี่ยวกับกระบวนการภายในของกรมราชทัณฑ์ในเรื่องของการลดวันต้องโทษจำคุกและการพักการลงโทษของผู้ต้องขัง เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายลำดับรอง ซึ่งตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ดำเนินการออกเป็นกฎกระทรวง ดังนั้น หากจะมีการแก้ไขปัญหาและข้อสงสัยของสังคมในเรื่องดังกล่าว จึงควรแก้ไขกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะองค์ประกอบและกระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาการลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษผู้ต้องขังในระดับเรือนจำ เช่น กำหนดให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีใช้กรรมการที่มาจากหน่วยงานของรัฐเพียงอย่างเดียว ซึ่งถือได้ว่าเป็นตัวแทนของภาคประชาชนและสังคมเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและสร้างความเชื่อถือในการดำเนินงานของคณะกรรมการดังกล่าว

๒. ตามหลักสากล การบังคับโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ให้ดำเนินการโดยฝ่ายบริหารการกำหนดให้มีคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังต้องยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุด เพื่อพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุกหรือพักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดนั้น เป็นการตัดอำนาจของฝ่ายบริหารให้ไปเป็นอำนาจของฝ่ายตุลาการและยังเป็นการเพิ่มปริมาณคดีในศาลอีกด้วย ทั้งนี้ การกำหนดให้คณะกรรมการอิสระประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญด้านอาชญาวิทยา ทัณฑวิทยา สิทธิมนุษยชน จิตวิทยา เป็นต้น ก็เพื่อให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในศาสตร์หลายแขนงได้ร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมในการพักการลงโทษหรือลดโทษแก่นักโทษเป็นรายบุคคล จึงควรพิจารณาความจำเป็นในการกำหนดให้มีการยื่นคำร้องต่อศาลในขั้นตอนสุดท้ายว่าสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายหรือไม่

๓. ร่างมาตรา ๑๖/๑ ที่กำหนดให้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการอัยการเป็นกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง นั้น มีข้อสังเกตว่าประธานกรรมการอัยการมิใช่หัวหน้าส่วนราชการของสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้ที่ได้รับเลือกเป็นประธานกรรมการอัยการอาจเป็นผู้รับบำเหน็จหรือบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือเทียบเท่า ซึ่งอาจมิใช่ผู้เคยรับราชการเป็นข้าราชการอัยการหรือมีคุณวุฒิหรือความรู้ความสามารถทางด้านนิติศาสตร์ก็ได้ ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๗ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๘ จึงควรพิจารณาว่าการกำหนดให้ประธานกรรมการอัยการเป็นกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังจะเหมาะสมและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังหรือไม่

๔. ควรกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ชัดเจนในการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก และการพักการลงโทษของผู้ต้องขังของคณะกรรมการอิสระเพื่อลดข้อกังวลเกี่ยวกับความโปร่งใสในการพิจารณา

๖.๓ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้พิจารณาแล้ว มีความคิดเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

๑. การกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมาจากการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา และกำหนดให้องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วย บุคคลที่มาจากการแต่งตั้งของฝ่ายต่าง ๆ โดยให้วุฒิสภาคัดเลือก รวมทั้ง กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกำหนดให้มีคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง โดยให้มีที่มาจากการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา และส่งให้วุฒิสภาให้ความเห็นชอบนั้น กรณีดังกล่าวจะส่งผลให้กระบวนการได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและคณะกรรมการอิสระฯ ต้องใช้ระยะเวลาและงบประมาณที่เพิ่มมากขึ้น โดยปัจจุบันสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีหน้าที่รับผิดชอบการทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและกรรมการในองค์กรอิสระ รวมทั้งกรรมการอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาหลายองค์กร การแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวจึงมีผลกระทบต่อภารกิจของวุฒิสภาและการใช้จ่ายงบประมาณของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๒. ร่างมาตรา ๗ กรณีที่ให้อภัยการรื้อคดีของ มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ นั้น เนื่องจากความในมาตรา ๑๑ วรรคสอง มีการกำหนดให้กรรมการผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน การตัดข้อความดังกล่าวจะส่งผลให้เกิดความไม่ชัดเจนว่า กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนจะมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่าใด ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

๓. ตามร่างมาตรา ๘ (เพิ่มมาตรา ๑๖/๓) ได้กำหนดเกี่ยวกับเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ตามมาตรา ๑๖/๒ ของกรรมการอิสระตาม (๓) (๕) และ (๖) ที่ยังไม่ครอบคลุมถึงกรรมการอิสระตามมาตรา ๑๖/๑ (๑) และ (๒) เนื่องจากกรรมการอิสระตาม (๑) และ (๒) มิใช่กรรมการอิสระโดยตำแหน่ง หากแต่ ตาม (๑) เป็นผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกามาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวน ๑ คน และ (๒) เป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุดซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการศาลปกครองสูงสุดมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๑ คน ดังนั้น จึงต้องกำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระของกรรมการอิสระตาม (๑) และ (๒) ไว้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน

๔. เกี่ยวกับร่างมาตรา ๑๒ (ยกเลิกมาตรา ๕๓) โดยเหตุที่ มาตรา ๕๓ เป็นบทบัญญัติที่ห้ามมิให้นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก หรือได้รับการพักการลงโทษ และได้รับการปล่อยตัวไปก่อนครบกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น มิให้เดินทางออกนอกราชอาณาจักรก่อนครบกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น เพื่อป้องกันการหลบหนีออกนอกราชอาณาจักรอันจะส่งผลให้การราชทัณฑ์มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จึงมีข้อสังเกตว่า การยกเลิกความในมาตรา ๕๓ ดังกล่าว มีความเหมาะสมแล้ว หรือไม่

๕. ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับถ้อยคำซึ่งควรมีการแก้ไข ดังนี้

(๑) ร่างมาตรา ๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ (๓) ควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้ "... อัยการสูงสุด ~~และ~~เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และนายกสภานายความ"

(๒) ร่างมาตรา ๘ (เพิ่มมาตรา ๑๖/๔) ควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้ " ... มาตรา ๕๒ (๕) และ (๖)"

(๓) ร่างมาตรา ๑๐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๒ วรรคสอง) ควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้ "... การดำเนินการตาม (๕) ~~และ~~ (๖) ..."

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับหลักการทางอาญาตามมาตรฐานสากล ประกอบกับก่อให้เกิดปัญหาและสังคมตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับกระบวนการภายในของกรมราชทัณฑ์ อาทิ รูปแบบและโครงสร้างของคณะกรรมการราชทัณฑ์ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง ดังนั้น ควรจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดให้มีกระบวนการที่รัดกุมและมีความโปร่งใส โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการที่มีความอิสระโปร่งใสและมีความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริงเป็นผู้พิจารณาขึ้นต้นเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง และให้ศาลที่คดีถึงที่สุดเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยและมีคำสั่งในการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขังในแต่ละคราวไป และกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขขึ้นใหม่ในการพิจารณาการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง โดยเฉพาะคดีทุจริต คดีอาญา คดียาเสพติดที่ร้ายแรงและคดีอื่น ๆ ที่เป็นภัยต่อสังคมอย่างร้ายแรง เพื่อกำหนดมาตรการและเพิ่มระยะเวลาปลอดภัยให้แก่สังคม ทั้งเป็นไปตามหลักการในทางสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

☒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๖๘ รัฐพึงจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร

รัฐพึงมีมาตรการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรม ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยเคร่งครัด ปราศจากการแทรกแซงหรือครอบงำใด ๆ

รัฐพึงให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่จำเป็นและเหมาะสมแก่ผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม รวมถึงตลอดถึงการจัดหาทนายความให้

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เมื่อมีประกาศใช้บังคับร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จะเป็นผลให้มีหลักการทางอาญาตามมาตรฐานสากลและมีกระบวนการที่รัดกุมและมีความโปร่งใส รวมทั้งมีมาตรการและเพิ่มระยะเวลาปลอดภัยให้แก่สังคม

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับ

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

-ไม่มี-

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

☐ มี

☒ ไม่มี

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☒ มี

☐ ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

เพื่อกำหนดให้มีกระบวนการที่รัดกุมและมีความโปร่งใส โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการที่มีความอิสระโปร่งใสและความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริงเป็นผู้พิจารณาขั้นต้น

๘. บทกำหนดโทษ

☒ ไม่มี

☐ โทษทางอาญา

☐ โทษทางปกครอง

☐ โทษปรับทางวินัย

☐ โทษอุปกรณ์

เหตุผลและความจำเป็น

-

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๕

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร